

Naturstyrelsen
Att: Lars Bendix Poulsen (lbp@nst.dk)
Førstballevej 2
7183 Randbøl

Naturbeskyttelse
J.nr. 2025 - 23337
Ref. hapth
Den 11. april 2025

Dispensation til midlertidig afmærkning af område til kørsel med vinddrevne køretøjer inden for klitfredningslinjen

Ansøgning

I har søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 8 til afmærkning af område til kørsel med vinddrevne køretøjer inden for klitfredningslinjen på ejendommen matr.nr. 24d, 16c, 57b, 59b, 286, 287, 292a Rindby By, Nordby i Fanø Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver en rammedispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, jf. § 8, til at Naturstyrelsen – som ejer af arealet – kan tillade midlertidig afmærkning af område til kørsel med vinddrevne køretøjet inden for klitfredningslinjen på nedennævnte arealer og rammevilkår.

Kystdirektoratet har lagt til grund, at Naturstyrelsen som grundejer inden for de meddelte rammevilkår, fastsætter de nærmere betingelse, vilkår og begrænsninger for den konkrete anvendelse af arealerne.

Dispensationen gælder kun klitfredningslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Rammevilkår for dispensationen

Dispensationen er meddelt på følgende vilkår:

- Dispensationen er tidsbegrænset og udløber med udgangen af 2030.
- Afmærkning af område til kørsel med vinddrevne køretøjer må kun ske på Naturstyrelsens areal inden for det markerede område som vist på fig. 2.
- Afmærkning af område til kørsel med vinddrevne køretøjer må kun ske på den ubevoksede strandbred.
- Den naturlige strandvegetation må ikke fjernes eller kunstigt holdes nede.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

- Afmærkningen må udelukkende bestå af enkeltstående skilte, kegler eller lignende og ikke decideret hegning.
- Afmærkningen må som udgangspunkt kun være opstillet i tidsrummet for afviklingen af arrangementet og dermed kun opstilles umiddelbart før det pågældende arrangement og fjernes umiddelbart efter. Ved arrangementer over flere dage skal afmærkningen fjernes hver dag.
- Offentlighedens generelle adgang til stranden må ikke begrænses eller forhindres.
- Naturstyrelsen fastsætter de nærmere betingelser, vilkår og begrænsninger for den konkrete anvendelse af arealerne, herunder indskrænkninger af de meddelte rammevilkår.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

Redegørelse for sagen

Fig. 1. Ortofoto 2024. Det orangeskraverede område markerer det klitfredede areal. De umatrikulerede arealer ud til kysten samt stranden er dog også

omfattet af bestemmelserne om klitfredningen. De sorte streger markerer de vejledende matrikelskel.

Der har i en lang årrække været kørt med vinddrevne køretøjer på vestsiden af Fanø og på dele af stranden på Rømø vestkyst. I januar 2025 meddelte politiet, at køretøjerne ikke var typegodkendte i forhold til færdselsloven og derfor var det ikke længere tilladt at køre med vinddrevne køretøjer på strandene.

Politiet begyndte i marts 2025 at meddele lejlighedstilladelser i medfør af forlystelsesbekendtgørelsen til midlertidig kørsel med vinddrevne køretøjer på strande. Politiet krævede bl.a., at området friholdes for anden færdsel end vinddrevne køretøjer og at der som led heri med mellemrum opsættes markeringer, men ikke hegn, for køreområdet, så andre, f.eks. gående, ikke bevæger sig uforvarende ind på køreområdet.

NST har som grundejer i forlængelse heraf besluttet at ville tillade kørsel med vinddrevne køretøjer på styrelsens arealer.

Ansøger oplyser

"NST ansøger hermed om dispensation fra klitfredningslinjen baseret på:

- En 5-årig rammetilladelse til, at Naturstyrelsen kan give tilladelse til kørsel med vinddrevne køretøjer på Rømø Sønderstrand og Fanø Strand – alle steder sker det på ubevokset strandbredder ejet af NST*
- NSTs tilladelser vil alle opfylde rammerne i politiets tilladelser samt styrelsens ovennævnte generelle rammer for vinddrevne køretøjer på Rømø og Fanø*
- NST vil maksimalt give tilladelse til kørsel med vinddrevne køretøjer i 5 dage pr. uge pr. på hver af styrelsens strandbredder på de to øer*
- NST vil kun give tilladelse til kørsel med vinddrevne køretøjer i perioden 1. april-30. september*
- NST har som tilsynsførende for "overholdelse af reglerne i naturbeskyttelsesloven og af regler, der er udstedt efter loven, samt af fredningsbestemmelser" for NSTs arealer vurderet, at med såvel politiets som styrelsens generelle krav, så vil borgernes færdselsret til fods på strande, jf. naturbeskyttelseslovens § 22, opfyldt.*
- Al skiltning og anden markering må tidligst opsættes fra solopgang - dog tidligst en time før start, og det skal være fjernet senest ved solnedgang."*

Det bemærkes, at kørsel med vinddrevne køretøjer er en del af den almindelige færdsel på de pågældende strandområder, hvor personbilkørsel også er tilladt.

Fig. 2. Fra ansøgningsmaterialet. Det røde felt viser strandområdet. Arealet nord for den gule markering er ejet af Naturstyrelsen og arealet syd for den gule markering er ejet af Fanø Kommune. Der vil kun blive kørt på den ubevoksede strandbred.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra klitfredningslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det ansøgte ligger i Natura 2000-område nr. 89, Vadehavet. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 78 og fuglebeskyttelsesområde nr. 53. I fuglebeskyttelsesområdet indgår Ramsarområde nr. 27.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på, at der udelukkende er tale om opstilling af midlertidig afmærkning på et i forvejen befærdet strandareal. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for klitfredningslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at på grund af arrangementernes karakter samt at de afholdes på arealer ejet af Naturstyrelsen, er det hensigtsmæssigt, at dispensationen udformes som en rammedispensation til ejeren. Naturstyrelsen kan herefter meddele de nærmere vilkår for arrangementets afholdelse. Herved sikres hensynet til ejerens dispositioner og øvrige anvendelse af arealet, ligesom der muliggøres en løbende tilpasning af arrangementerne inden for de fastsatte rammer. Dermed er der mulighed for en vis fleksibilitet, f.eks. med henblik på at leve op til ændrede myndighedskrav.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at der er tale om et særligt forhold som kan begrunde en dispensation. Der er indledende lagt vægt på, at der har været kørsel med vindrevne køretøjer på de pågældende strandarealer i en lang årrække, hvilket ikke i sig selv er en dispensationskrævende aktivitet. Behovet for afmærkning er opstået på baggrund af ændrede krav fra politiet.

Vedrørende den konkrete afmærkning er der lagt særlig vægt på:

- at den er midlertidig og kun opstillet i de tidsrum hvor der er arrangementer for kørsel med vindrevne køretøjer. Der er desuden tale om enkeltstående elementer som f.eks. skilte og kegler, og ikke egentlig hegning, så den landskabelige påvirkning er begrænset både med hensyn til afgrænsede perioder og udformning.
- at afmærkningen placeres på den ubevoksede strandbred, på relativt befærdede arealer, så afmærkningen vurderes at have en meget begrænset yderligere påvirkning på strandens naturindhold.
- at afmærkningen ikke forhindrer offentlighedens generelle adgang til stranden.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet ”Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse”.

Kystdirektoratet giver på denne baggrund en rammedispensation til, at Naturstyrelsen – som ejer af arealet - kan tillade midlertidig afmærkning af område til kørsel med vindrevne køretøjer inden for klitfredningslinjen på de nævnte arealer og rammevilkår.

Kystdirektoratet lægger til grund for dispensationen, at Naturstyrelsen som grundejer inden for de meddelte rammevilkår, fastsætter de nærmere betingelser, vilkår og begrænsninger for den konkrete anvendelse af arealerne.

Der er d.d. meddelt en tilsvarende dispensation til Fanø Kommune på det tilstødende strandareal mod syd samt en tilsvarende dispensation til Naturstyrelsen på et areal på Rømø.

Med venlig hilsen

Hans Peter Therkildsen
Fuldmægtig, landinspektør | Kystzoneforvaltning
+45 24 76 91 94
haphth@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Esbjerg Kommune, raadhuset@esbjergkommune.dk
- Fanø Kommune, raadhuset@fanoe.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Fanø, fanoe@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Sydvestjylland, sydvestjylland@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Fanø, fanoe@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, nbu_jyl@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Naturstyrelsen Blåvandshuk, blh@nst.dk
- Fredningsnævnet for Sydjylland, sydlig del, sydjyllandsyd@fredningsnaevn.dk
- Naturstyrelsen, nst@nst.dk
- Nationalpark Vadehavet, Nationalpark Vadehavet, vadehavet@danmarksnationalparker.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 8 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af klitfredede arealer. Formålet med bestemmelserne om klitfredning er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for klitfredningen. Der må heller ikke foretages gravearbejde, etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, arealerne må ikke afgræsses, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens § 8a. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af klitfredningsbekendtgørelsens³ § 1 fremgår, at det på de klitfredede arealer blandt andet ikke er tilladt at fjerne beplantning eller indretninger, der tjener til sandflugtens dæmpning, køre med motorkøretøjer uden for lovligt anlagte veje, at opstille telte og lignende eller at foretage gravearbejde, at cykle eller ride uden for lovligt anlagte veje.

Kystdirektoratet kan gøre undtagelse fra forbuddene, jf. § 4.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om klitfredningslinjen meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af klitfredningen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen⁴ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra klitfredningen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1061 af 21. august 2018 om klitfredning.

⁴ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra klitfredningen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 89, Vadehavet

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 78		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Flodmunding (1130)
	Vadeflade (1140)	Lagune* (1150)
	Bugt (1160)	Rev (1170)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Vadegræssamfund (1320)
	Strandeng (1330)	Forklit (2110)
	Hvid klit (2120)	Grå/grøn klit* (2130)
	Klithede* (2140)	Havtornklit (2160)
	Grårisklit (2170)	Skovklit (2180)
	Klitlavning (2190)	Visse-indlandsklit (2310)
	Græs-indlandsklit (2330)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Grøn kølleguldsmed (1037)	Bæklampret (1096)
	Flodlampret (1099)	Havlampret (1095)
	Laks (1106)	Snæbel* (1113)
	Stavsild (1103)	Odder (1355)
	Gråsæl (1364)	Spættet sæl (1365)
	Marsvin (1351)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 53		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Lysbuget knortegås (T)
	Rørhøg (Y)	Vandrefalk (T)
	Klyde (Y)	Strandskade (T)
	Hvidbrystet præstekrave (Y)	Strandhøjle (T)
	Islandsk ryle (T)	Sandløber (T)
	Almindelig ryle (TY)	Dværgterne (Y)
	Splitterne (T)	Sandterne (Y)
	Havterne (Y)	Natravn (Y)
	Blåhals (Y)	

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))